GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

EL MÓN PER UN FORAT.

Opinió | 13/04/2008 | 02:42

Riure's del personal als mass media i a la societat.

Ja m'he referit, en alguna altra ocasió, al programa Polònia. De vegades em fa molta gràcia perquè la genialitat dels seus protagonistes i imitadors de personatges rellevants a la perfecció ratlla la paròdia gairebé perfecta. Molts cops ja no se sap si són els imitats o els imitadors els que es parodien els uns ala altres. I si no, pels que vau veure la gala del Català de l'Any a TV3 fa unes setmanes, vareu poder comprovar com els dos Josep Cuní, el de veres i el de Polònia, discutien per deixar clar qui era qui davant les càmeres i els espectadors d'aquell acte.

Però hi ha coses perilloses com algunes que no queden gaire clares en relació a la nostra llengua. Riure's del català del president de la Generalitat, José Montilla, és una de les maneres més directes d'ajudar a cavar la tomba del català. En un moment històric en què no és segur que la immigració extracomunitària segueixi, en el tema de la llengua, les mateixes pautes que va seguir la immigració dels anys seixanta, riure's del castellanoparlant que fa l'esforç de parlar en català és, simplement, un acte suïcida.

També l'actual crisi de l'aigua ha servit perquè els humoristes i els presentadors de diversos programes es posessin les botes. Dóna tant de si, des del punt de vista humorístic, una situació excepcional de sequera! Consti que no advoco per una conversió al calvinisme dels nostres mitjans de comunicació. Però l'humor, i la banalitat, no poden envair tantes esferes de la nostra vida col•lectiva, com si fer riure fos una obligació de les nostres ràdios i teles.

Segurament arribarà un dia en què a moltes facultats de periodisme es podrà cursar una assignatura d'interpretació, i una altra d'humorisme. Fer comèdia i fer riure s'han convertit en qualitats imprescindibles a l'hora de plantejar qualsevol programa de ràdio i televisió. No em consola pensar que aquest és un fenomen més extens que afecta molts dels mitjans audiovisuals dels països occidentals. Si això és així només vol dir que l'estupidesa i la banalitat no són patrimoni de ningú, però aquesta frivolització de la majoria dels temes que realment preocupen la societat, i on ens juguem el futur, em segueix semblant una mostra d'infantilisme agut. Imitar i fer veure és el que la majoria dels programes de ràdio i televisió, alhora imitats els uns dels altres, posen com a plat fort de la seva poca essència de continguts. Imitar la iaia o l'avi que ja va posar de moda Xavier Sardà fa vint-i-cinc anys amb el seu senyor Casamajor a Ràdio Barcelona resulta avorrit i poc ocurrent, a banda de poc atractiu. Fer veure que hi ha personatges a l'estudi que en realitat no hi són perquè els fa el mateix presentador, està caducat i fora de lloc, perquè aquesta era la ràdio que servidor i alguns altres comunicadors més ja feiem a Ràdio Barcelona fa trenta anys, en el programa anomenat Estación.9, que presentava l'incombustible Fernando Martínez Fernandisco, que avui ja té 50 anys i que encara rutlla de mala manera pels mitjans audiovisuals, això sí, amb amb altres opcions comunicatives i no amb aquelles d'aleshores és clar. Aquestes coses eren genialitats, que es podien permetre cracs de la comunicació de fa tres dècades com els esmentats abans, o l'Alfons Arús o en Mikimoto, també casualment –o no tant- companys d'aquest redactor.

Avui la ràdio i la televisió són més serveis públics i de credibilitat -o ho haurien de ser si més no- que no pas falses paròdies com la que amb la Guerra dels Mons, de Herbert George Wells, ja va muntar el gran Orson Welles, fa setanta anys, en un serial ràdiofònic als EUA, emissions que van

provocar el pànic entre els ciutadans que es van pensar que s'estava portant a terme una veritable invasió alienígena. Parlem però d'un públic aleshores inguenu, i desconeixedor dels quasi inexistents mass media audiovisuals, la qual cosa va contribuir a l'èxit de la proposta de Welles que, malgrat això, va haver de sortir públicament a aclarir les coses i demanar disculpes.

Fer paròdies dels castellanoparlants que no empren bé el català o dels avis que en la seva innocència s'equivoquen de termes o accepcions, només és un sinònim de poca professionalitat i de falta d'altres recursos per, sobretot, guanyar –o intentar-ho- nivells d'audiència. Fer broma d'un castellanoparlant, puntualment i en un mitjà audiovisual, que erra en parlar bé en català esdevé un punt de picant a l'emissió si es vol. Fer burla a totes les ràdios i televisions del president Montilla o de l'avia Pepeta, només contribueix a crear rancúnies de part dels que no parlen prou bé el català o dels que ja se senten avis com aquells i per tant utilitzats com a paròdia burda d'aquesta "meravellosa" societat que ens envolta.

La banalitat present en els mitjans de comunicació no fa sinó reflectir la banalitat de determinades actuacions polítiques i socials de tots plegats. El propòsit d'organitzar les dependències del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya a partir dels principis del fengshui, per exemple. Aquesta banalització és compatible, en determinats graons de l'actual Govern català, amb la idea que al ciutadà cal considerar-lo, d'entrada, sospitós. Cosa que no casa en cap cas amb la pressumció d'innocència de que parla el Dret Penal, i de moltes sentències judicials que han marcat jurisprudència quan davant el dubte es posen a favor de l'acusat, és a dir, el principi "in dubio pro reo". Però sembla ser que les coses van per altres derroters.

I això passa per exemple, en la majoria d'actuacions del Servei Català de Trànsit. Conduir avui per una carretera catalana s'ha convertit en una autèntica loteria, perquè mai no saps on et pot caure la sanció: la fi dels límits de velocitat no està ben assenyalada; algunes reduccions són massa brusques i, si se segueixen al peu de la lletra, el conductor corre el risc de provocar un accident, per exemple, i molts altres que no cabrien en aquest article. En el cas de la sequera, ja sabem que el problema no és la manca de previsió del Govern català, sinó que els ciutadans no tenim ben assumit això que se'n diu la nova cultura de l'aigua. I una de les primeres mesures que el Govern de la Generalitat va posar sobre la taula són les sancions als ciutadans, com a principals sospitosos de la disbauxa del líquid element. Mentre que han passat anys i panys amb una fuita vergonyant que anava a parar al llit del riu Besòs, i que ambl'estalvi de la qual es podia donar aigua cada dia a una ciutat com Maó, per exemple.

D'això se'n diu governar amb un pal en una mà, i una pastanaga, a l'altra. És una política pròpia dels governs que tracten els ciutadans com a nens petits, potser perquè confien poc en la llibertat individual, o potser encara per herència d'altres temps en que se'ns feia creure que necessitavem sempre la mà de l'ogre filantròpic administratiu per actuar correctament. Atrapats en la banalitat rebaixem la nostra condició de ciutadans i ens convertim en mesells, i mentre els mitjans de comunicació, enlloc d'especular en les qüestions importants i primordials que són cosa de tots, intenten distreure'ns fent burla de persones i situacions que davant la igualtat ciutadana haurien de començar per respectar en tant que mitjans de comunicació i servei públic, cosa que molts no tenen gaire assumit.

Autor: Santi_C
Santi_C